Otáčíme, otáčíme, otáčíme

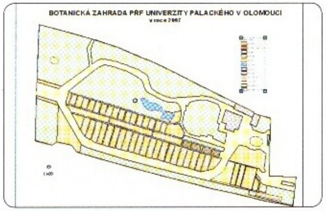

Obr. 1: Mapový výstup orientovaný k severu

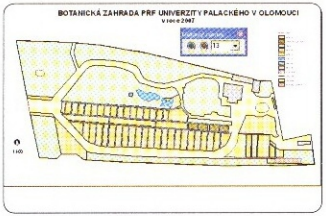

Obr. 2: Otočený datový rámec

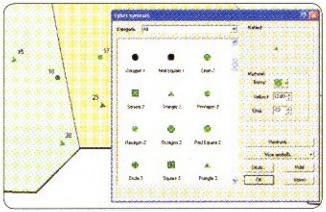

Obr. 3: Otočení znaku keře při otočení datového rámce

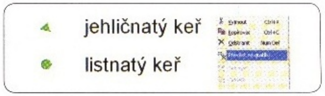

Obr. 4: Otočení znaků v legendě

Ne vždy je tvar mapovaného území „dobře umístitelný" do výkresového pole. Příkladem může být území botanické zahrady Univerzity Palackého v Olomouci. Na obrázku 1 můžete vidět protáhlý tvar orientovaný od severozápadu k jihovýchodu. Při přípravě tiskových podkladů pro terénní mapování rostlin v měřítku 1 : 100 se dokonce ani nedařilo umístit datový rámec tak, aby se vešel na papír formátu A0.

Software ESRI ArcGIS 9 naštěstí umožňuje natočení datového rámce v Zobrazení výkresu (Layout View) o libovolný úhel oproti Zobrazení dat (Data View). Toho lze využít právě při tvorbě mapy této botanické zahrady. Při natočení o 13° je jižní okraj zahrady rovnoběžný s okrajem papíru, jak je patrné z obrázku 2.

Jak to udělat? Musíte zapnout panel nástrojů **Datový rámec** (Data Frame Tools) z nabídky **Zobrazení / Lišty nástrojů** (View / Toolbars). Zde v pravém poli nastavíte úhel pootočení. Často je nutné chvíli experimentovat, než najdete vyhovující úhel. Jižní plot zahrady není rovná přímka a vhodný úhel otočení je proto nastaven experimentálně.

To není vše. Ve výsledné mapě byl pro jehličnaté stromy a keře zvolen znak trojúhelníku. Pro listnaté stromy a keře byl zvolen znak kruhu. Při přiblížení je patrné, že i znaky stromů a keřů se všechny natočily o 13°, což je vizuálně nevhodné. Ve vlastnostech znaku proto nastavte natočení opačným směrem o -13°. Trojúhelník získá vodorovnou základnu. Všimněte si, že u znaku kruhu pro listnatý strom a keř se natočení datového rámce neprojeví, neboť je to kruh. V nadpisu článku je „otočení" třikrát. Dvě jsme si již popsali. Třetí otočení na nás čeká v legendě. V automaticky vytvořené legendě je znak stromu a keře otočen právě o -13°, které jsme nastavili ve vlastnostech znaku. Nezbývá nic jiného než automaticky vytvořenou legendu převést na grafiku (kontextová nabídka se objeví po stisku pravého tlačítka myši), dále rozbít legendu na jednotlivé části a tyto dva znaky pootočit zpět o +13°. Na závěr nezapomeňte správně natočit směrovku. Výhodou natočení datového rámce je lépe čitelná mapa pro práci v terénu. Další výhodou je menší formát použitého papíru. V našem ukázkovém příkladu zůstala šířka papíru stejná, ale výška papíru se zmenšila. ✖

Zdena Dobešová,
Univerzita Palackého v Olomouci